

วิเคราะห์ - เจาะลึก ตำนาน “นักเดินเรือ” ของโลก (ตอนที่ ๒)

โดย พล.ร.อ.สามารถ จำปรัตน์

ความเดิมตอนที่แล้ว

ผู้เขียนได้อารัมภบทด้วยการ “เล่าความหลัง” จากประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้มาตั้งแต่สมัย นร.มัธยมต้นในวิชาประวัติศาสตร์โลก ก็คือ กับตันวาสโก ดา กามา เป็นผู้ค้นพบเส้นทางเดินเรือสู่ประเทศอินเดีย คริสโตเฟอร์ โคลัมบัส ค้นพบทวีปอเมริกา และเจมส์ คุก ค้นพบทวีปออสเตรเลีย ต่อเมื่อเติบโตได้ผ่านโลกมากขึ้นก็ได้พบว่า ในยุคเดียวกันนั้นยังมีนักเดินเรือผู้ยิ่งใหญ่อีกหลายคน ที่ได้สร้างวีรกรรมในระดับ “ตำนาน” ไว้ไม่น้อยไปกว่ากัน อีกทั้งส่วนใหญ่ก็ยังมีความเกี่ยวพันซึ่งกันและกันอีกด้วย

จึงเป็นแรงจูงใจให้ผู้เขียนได้พยายามค้นคว้าหาหลักฐานข้อเท็จจริงที่ได้มีการบันทึกไว้ในอดีตเมื่อ ๖๐๐ ปีก่อน แล้วนำมาวิเคราะห์เจาะลึกเพื่ออนุมานข้อสรุปตามตรรกะของตนเอง เพื่อนำเสนอเป็นเกล็ดความรู้ และช่วยจุดประกายเพื่อให้บรรดานักเดินเรือรุ่นใหม่ของราชนาวีไทยได้ค้นคว้าต่อยอดในทางลึกเพื่อความรอบรู้แตกฉานในวิชาชีพของตนเองต่อไป

ในการนี้ผู้เขียนจึงได้กำหนดกรอบการพิจารณาคุณสมบัติเบื้องต้น
จนสามารถคัดกรองตัวนักเดินเรือระดับตำนานของโลกในยุคเริ่มแรกของ
การสำรวจโลกได้จำนวน ๖ คน แล้วนำมาเรียงโดยลำดับว่าใครเกิดก่อน –
เกิดหลัง เพื่อเริ่มต้นศึกษาวีรกรรมของแต่ละคน รวมทั้งความเกี่ยวเนื่องซึ่งกัน
และกันต่อไป ดังนี้ :-

อาวุโสที่ ๑ : เจ้าชายเฮนรี “บิดาแห่งการเดินเรือสำรวจโลก”

Henry the Navigator (ค.ศ. ๑๓๙๔-๑๔๖๐)

ภาพที่ ๑ เจ้าชายเฮนรีแห่งโปรตุเกส ผู้ได้รับการขนานนามว่า บิดาแห่งการเดินเรือสำรวจโลก
(Henry the Navigator)

สมญานามนี้นักประวัติศาสตร์ทางทะเลชาวอังกฤษในยุคนั้นเป็น
ผู้ตั้งให้ ส่วนชาวเรือเยอรมันเรียกพระองค์ว่า “Heinrick der Seefahrer”
ในขณะที่นักประวัติศาสตร์หลายคนมีความเห็นต่างว่าสมญานามนี้น่าจะ
เกินจริงไปหน่อย ซึ่งผู้เขียนจะได้ขยายความและวิเคราะห์เจาะลึกในรายละเอียด
ดังต่อไปนี้ :-

เจ้าชายเฮนรีเกิดในปี ค.ศ. ๑๓๙๔ ในฐานะพระราชโอรสองค์ที่ ๓
ของพระเจ้าจอห์นที่ ๑ กษัตริย์แห่งโปรตุเกส ตั้งแต่เล็กพระองค์มีความสนใจ

และมุ่งมั่นศึกษาวิทยาการทางด้านดาราศาสตร์อย่างลึกซึ้ง ควบคู่ไปกับการฝึกหัดศึกษาด้านการทหาร อันเป็นบทบาทหลักของพระราชโอรสในภารกิจของการป้องกันประเทศ โดยผลงานชิ้นแรกก็คือ การยatraกองทัพรื้อข้ามช่องแคบยิบรอลต้า ไปยึดครองเมืองซอยต้า (Ceuta) ของประเทศโมร็อกโกในทวีปแอฟริกาตอนเหนือได้สำเร็จ พระองค์จึงได้รับการแต่งตั้งจากพระราชบิดาให้เป็นเจ้าผู้ครองเมืองดังกล่าวด้วยวัยเพียง ๒๑ ปีเท่านั้น

๓ ปีต่อมา ผู้ครองแคว้นหนึ่งของโมร็อกโกทางใต้ของเมืองซอยต้า ซึ่งเป็นชาวมุสลิม ได้ร่วมมือกับราชอาณาจักร กรานาดา (Granada) แห่งสเปนบุกตีกระหนาบเพื่อยึดเมืองซอยต้าคืน แต่กองทหารโปรตุเกสสามารถป้องกันเมืองเอาไว้ได้ ในโอกาสนั้น พระองค์จึงได้เสนอพระราชบิดาขอบุกขึ้นไปโจมตีแคว้นกรานาดาในสเปนเพื่อเป็นการโต้กลับคืน แต่พระเจ้าจอห์นที่ ๑ ทรงไม่ต้องการทำศึกกับสเปน จึงสั่งระงับและโปรดให้เจ้าชายเฮนรีเดินทางกลับบ้านเกิด หลังจากนั้นก็โปรดเกล้าฯ ยกฐานันดรศักดิ์ชั้นสูงสุดของประเทศ พร้อมทั้งยกตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงแห่งคริสตจักรให้ด้วย

ถึงแม้ว่าเจ้าชายเฮนรีจะยังคงมีภารกิจผูกพันอยู่กับกิจการทางทหารและการป้องกันประเทศ แต่ก็ไม่ทรงละทิ้งอุดมการณ์ด้านการเดินเรือท่องสมุทร ดังนั้นการได้รับฐานันดรศักดิ์ชั้นสูงสุด รวมทั้งตำแหน่งผู้จัดการศาสนจักร จึงเป็นโอกาสให้เจ้าชายเฮนรีได้เข้าถึงแหล่งทุนมหาศาลด้วยตำแหน่งดังกล่าว โดยพระองค์ได้เริ่มก่อตั้งกองทุนสนับสนุนการเดินทางสำรวจมหาสมุทรแอตแลนติกในช่วงระหว่างปี ค.ศ. ๑๔๒๐ - ๑๔๒๓ โดยเน้นการเดินทางตามแนวชายฝั่งตะวันตกของทวีปแอฟริกาเป็นเป้าหมายอันดับแรก

exploration sponsored by Henry the Navigator

ภาพที่ ๒ พื้นที่การส่งนักเดินเรือไปสำรวจและยึดครองทวีปแอฟริกาด้านตะวันตก ในช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ ๑๕ ภายใต้การสนับสนุนของเจ้าชายเฮนรี แห่งโปรตุเกส

อย่างไรก็ตามปัจจัยสำคัญอันเป็นองค์ประกอบหลักของโครงการสำรวจโลกของพระองค์ก็คือ “องค์บุคคล” โดยเฉพาะตัวกับตันเรือมีอออาซีฟ ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการเดินเรือข้ามมหาสมุทร อันได้แก่ความรู้เกี่ยวกับกระแสนลม กระแสน้ำในภาพรวม และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเดินเรือดาราศาสตร์ (หมายเหตุ : ถึงแม้ว่าโปรตุเกสและสเปนจะได้ชื่อว่าเป็น “ชาติทะเล” มีอออาซีฟในยุคนั้น แต่การท่องทะเลในสมัยนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นการเล่นละเล่นไปตามชายฝั่งของทะเลในทวีปยุโรปและทะเลเมดิเตอร์เรเนียนเท่านั้น ในขณะที่การเดินเรือข้ามมหาสมุทรอันกว้างใหญ่ที่ไกลฝั่งซึ่งต้องใช้เวลาแรมเดือน จะต้องใช้การคำนวณหาที่เรือด้วยวิธี “ดาราศาสตร์” เท่านั้น : ผู้เขียน)

ภาพที่ ๓ โครงสร้างที่ยังคงเหลืออยู่ของโรงเรียนสอนการเดินเรือแห่งแรกของโปรตุเกส ที่บริเวณป้อมปราการหลายแหลม St.Vincent เมือง Sagres อันเป็นที่ตั้งวังที่ประทับของ เจ้าชายเฮนรี ซึ่งพระองค์จะใช้เป็นกองอำนวยการในการวางแผนการเดินทางสำรวจโลก ของบรรดากัปตันเรือที่อยู่ภายใต้การสนับสนุนของพระองค์ด้วย

พระองค์จึงได้ก่อตั้งรากฐานสำคัญของการ ”สร้างกัปตันเดินสมุทร มืออาชีพ” ด้วยการสร้างโรงเรียนเดินเรือขึ้นที่ปลายแหลม เซนต์วินเซนต์ (St.Vincent) อันเป็นที่ตั้งป้อมปราการป้องกันจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญทาง ปลายด้านตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศ และเป็นส่วนหนึ่งของเมืองท่าซาเกรส (Sagres) อันเป็นที่ตั้งวังที่ประทับของพระองค์ด้วย โรงเรียนเดินเรือ นี้ก็เปรียบได้ว่าเป็น “สำนักตักศิลา” ของการเดินเรือแห่งแรกของ โลก ที่พระองค์ได้ทรงใช้เป็นสถานที่ในการวางแผนการเดินทางเดินเรือเพื่อสำรวจ โลกของชาวโปรตุเกสในเวลาต่อมาด้วย

(หมายเหตุ : จนถึงปัจจุบัน ทร.โปรตุเกสก็ได้ตั้งชื่อเรือใบเดินสมุทร ที่ใช้เป็นเรือฝึกนักเรียนนายเรือของตนว่า “Sagres” มาโดยตลอด ซึ่งผู้เขียน สันนิษฐานว่าเพื่อต้องการใช้เป็นสัญลักษณ์แห่งความยิ่งใหญ่ในอดีต ของการเป็นนักเดินเรือของชาติตนนั่นเอง : ผู้เขียน)

ภาพที่ ๔ Sagrest : เรือใบฟีกของ นนร.โปรตุเกส ตั้งชื่อตามชื่อเมืองชายทะเลอันเป็นต้นกำเนิดของบรรดานักเดินเรือผู้บุกเบิกโลกใหม่ และเป็นที่พักอย่างถาวรของเจ้าชายเฮนรี จนถึงวาระสุดท้ายของพระชนม์ชีพด้วย

เมื่อพระเจ้าจอห์น (John) ที่ ๓ กษัตริย์แห่งโปรตุเกสสิ้นพระชนม์ ใน ค.ศ. ๑๔๓๓ เจ้าชายดูอาเต้ (Duarte) โอโรสองศโตะได้ขึ้นครองบัลลังก์ แทนเจ้าชายเฮนรีก็ได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นพระอนุชาธิราช เมื่อเงินกองทุนพร้อม คนพร้อม และฐานะบารมีพร้อมสรรพ ในปี ค.ศ. ๑๔๓๔ พระองค์ก็ทรงเริ่มส่ง กองเรือชุดแรกเดินทางลงใต้ข้ามผ่านแหลมโบจาตอร์ (Bojador) ทางชายฝั่ง ตะวันตกของทวีปแอฟริกาตอนเหนือ ซึ่งเหล่านักเดินเรือของโปรตุเกสพากัน ร่ำลือว่าเป็นแหลมอาถรรพณ์ เพราะใครก็ตามที่เดินเรือผ่านไปแล้วก็มักจะ ไม่ได้กลับมาอีก (Cape of no Return) แต่กับต้นลูกศิษย์จากสำนักเดินเรือ ของเจ้าชายเฮนรีก็ทำได้สำเร็จ นับเป็นการลบล้างความเชื่อดังกล่าว รวมทั้ง บุกเบิกเส้นทางสำรวจลงไปยังชายฝั่งของแอฟริกาใต้ต่อไปได้ด้วย

ดังนั้นในปีต่อมาคือ ค.ศ. ๑๔๓๔ เจ้าชายเฮนรีจึงได้ทยอยส่งเหล่า กัปตันจากสำนักเดินเรือของตนเดินเรือล่องใต้เพื่อบุกเบิกการสำรวจตาม แนวชายฝั่งทวีปแอฟริกา ลงใต้ผ่านปลายแหลมริโอ เด ออโร (Rio de Oro) จนถึงแหลมบลังโก (Cape Blanco) อีกส่วนหนึ่งก็มุ่งเข็มตะวันตกไปยังหมู่เกาะ

อโซเรส (Azores) ในมหาสมุทรแอตแลนติกตอนเหนือที่เพิ่งจะมีการค้นพบ เพื่อผนวกเข้าเป็นดินแดนในการครอบครองของโปรตุเกส (อาณานิคม) อีกด้วย

เป้าหมายเบื้องต้นของการบุกเบิกสำรวจชายฝั่งทวีปแอฟริกาทางใต้คือการค้าขาย แต่เมื่อคณะสำรวจได้สัมผัสจริงก็พบว่าดินแดนโพ้นทะเลเหล่านี้ มีทรัพยากรที่มีค่ามากคือ “ทองคำ” และแรงงานคนผ่าจำนวนมาก การเดินทางสำรวจโลกใหม่จึงพัฒนาไปเป็นการเข้าครอบครองดินแดนโพ้นทะเลเป็นอาณานิคม (Colonization) เพื่อกอบโกยเอาทรัพยากรอันมีค่ากลับสู่ประเทศ โดยเฉพาะการกวาดต้อนคนผ่าพื้นเมืองตามพื้นที่ทุรกันดารไปขายต่อในลักษณะ “แรงงานทาส” (Slave Trade) อีกทั้งยังพ่วงวัตถุประสงค์เสริมก็คือ การแพร่ขยายคริสต์จักรของชาวยุโรปไปสู่ดินแดนโพ้นทะเล ด้วยการหว่านล้อมแกมบีบบังคับ ให้ประมุขหรือผู้นำชนเผ่ารวมทั้งประชาชนของประเทศที่นักสำรวจจากยุโรปเหล่านี้ได้เข้าไปสร้างอิทธิพลแล้วบีบบังคับให้ยอม “เข้ารับ” เป็นชาวคริสต์ด้วย (หมายเหตุ : นักสำรวจจากชาติยุโรปหลายประเทศก็ได้เข้ามาใช้ความพยายามในลักษณะนี้กับประเทศสยามของเราตั้งแต่กลางยุคกรุงศรีอยุธยา โดยเฉพาะในแผ่นดินของสมเด็จพระนารายณ์มหาราชด้วย : ผู้เขียน)

จนถึงปี ค.ศ. ๑๔๕๖ เจ้าชายเอนรีก็ได้ทยอยส่งลูกศิษย์กับต้นเรือใบเดินสมุทรของพระองค์ออกเดินทางสำรวจโลก โดยใช้โรงเรียนเดินเรือที่ป้อมปราการ St.Vincent หรือวังที่ประทับของพระองค์ที่ตั้งอยู่ใกล้เคียงกันในเมือง Sagres เป็นกองอำนวยการในการสนับสนุนเงินทุน โดยกับต้นเรือฝีมือดีของพระองค์ ๒ คน คือ Ca Mosto และ Diego Gomes ได้ค้นพบและยึดครองเกาะต่าง ๆ ในบริเวณแหลม Verde ลงไปทางใต้จนถึงแหลม Palmas ใกล้แนวเส้นศูนย์สูตร อันเป็นจุดวกลงกลับของชายฝั่งทวีปแอฟริกาด้านตะวันตก ซึ่งในปัจจุบันก็คือบริเวณดินแดนของประเทศ Sierra Leon ที่เป็นศูนย์กลางทางการค้าของทวีปแอฟริกาฝั่งตะวันตกนั่นเอง

ในปี ค.ศ. ๑๔๕๘ เจ้าชายเฮนรีโนวัย ๖๔ ชันษา ก็ต้องออกศึกอีกครั้ง เพื่อรบเคียงข้างกษัตริย์อัลฟองโซ (Alfonso) ผู้เป็นพระราชนัดดา (หลาน) ในการโจมตีเมือง Ceguer ของโมร็อกโค เมื่อรบชนะ กษัตริย์หนุ่มได้ขอให้พระเจ้าอาปกครองเมืองดังกล่าวต่อไปอีกระยะหนึ่ง เฮนรีรับปากและอยู่จัดระเบียบเมืองขึ้นดังกล่าวจนเรียบร้อย ก่อนที่จะกลับไปประทับพักผ่อนยามชราที่วังใกล้เมือง Sagres และสิ้นพระชนม์ด้วยความชราภาพที่นั่นในปี ค.ศ. ๑๔๖๐ รวมพระชนมายุได้ ๖๖ ชันษา

บทวิเคราะห์

เนื้อหาทั้งหมดที่จะกล่าวต่อไปในบทนี้ก็คือ การวิเคราะห์ตามตรรกะและความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน หลังจากที่ได้เจาะลึกลงไปในประวัติส่วนตัวของเจ้าชายเฮนรี (ที่เกี่ยวข้องกับการเดินเรือสำรวจโลก) ทั้งนี้เพื่อให้ผู้อ่านหน้าใหม่ได้มีความรู้พื้นฐานพอสมควรก่อน โดยในขั้นแรกก็จะขอหยิบยกประเด็นที่กล่าวไว้ตั้งแต่ความนำเรื่องเกี่ยวกับสมญานามของเจ้าชายเฮนรี ที่นักประวัติศาสตร์ชาวอังกฤษเป็นผู้ตั้งให้ว่า “เจ้าฟ้านักเดินเรือของโลก” (Prince Henry the Navigator) แต่ก็ถูกนักประวัติศาสตร์ชาติทะเลอื่น ๆ ทักท้วงว่า สมญานามนี้น่าจะเกินจริง เพราะตัวเจ้าชายเฮนรีเองไม่เคยได้เดินทางไกลไปสำรวจดินแดนโพ้นทะเลด้วยตนเองเลยแม้แต่ครั้งเดียว ! ซึ่งผู้เขียนจะขอเสนอบทวิเคราะห์ดังต่อไปนี้ :-

- ข้อทักท้วงดังกล่าวเป็นความจริง เพราะตลอดเวลาเกือบ ๔๐ ปีในฐานะผู้อุปถัมภ์/ให้ทุน (Patronage/Sponsorship) ให้แก่บรรดากับตันในสังกัดของพระองค์ ออกเดินทางไปบุกเบิก/สำรวจ (Exploratory) โลกนั้น พระองค์ไม่ได้มีโอกาสท่องเที่ยวร่วมไปด้วยเลยแม้แต่ครั้งเดียว !

- เหตุผลที่พระองค์ไม่สามารถเดินทางร่วมไปด้วยก็สืบเนื่องมาจากการเดินทางบุกเบิกสำรวจดินแดนโพ้นทะเลในแต่ละครั้ง จะต้องรอนแรมในทะเลเป็นเวลาแรมเดือน/แรมปี แต่พระองค์มีฐานะเป็นราชโอรสที่ต้อง

รับผิดชอบในการป้องกันประเทศ อีกทั้งในบางครั้งก็จะต้องออกรบเคียงบ่าเคียงไหล่กับองค์ประมุขของประเทศด้วย ในสภาวะที่บ้านเมืองมีความขัดแย้งกับเพื่อนบ้านตลอดเวลา จึงมีโอกาสดูสูงที่จะต้องทำศึกสงครามและไม่เป็นการสมควรที่จะปลีกตัวออกไปเที่ยวเดินเรือท่องโลก อีกทั้งก็ไม่เป็นพระประสงค์ของพระเจ้ามหาธีรราชที่ดำรงตำแหน่งกษัตริย์ในขณะนั้นด้วย

- อย่างไรก็ตามก็ไม่สามารถปฏิเสธได้ว่า การที่นักเดินเรือชาวโปรตุเกสสามารถแล่นเรือเดินทางไกลไปบุกเบิก/สำรวจดินแดนโพ้นทะเลได้ก่อนชาติอื่น ก็ล้วนมีพระองค์เป็นผู้อยู่เบื้องหลังทั้งสิ้น ทั้งในด้านเงินทุนสนับสนุน การวางแผนการเดินทาง และโดยเฉพาะอย่างยิ่งก็คือการ “สร้างคน”

- คุณูปการที่สำคัญยิ่งต่อการเดินเรือก็คือ การที่พระองค์ได้ก่อตั้งโรงเรียนเดินเรืออันเปรียบเสมือนโรงงานผลิตกัปตันเดินเรือข้ามสมุทรแห่งแรกของประเทศ (เพราะน่าจะเน้นหนักไปที่การเดินเรือดาราศาสตร์ที่พระองค์ได้ศึกษามาจนเชี่ยวชาญ : ผู้เขียน) ซึ่งสถาบันนี้ต่อมาก็ได้เป็นแหล่งผลิตนักเดินเรือชั้นนำของโปรตุเกส รวมทั้งจากชาติอื่นในพื้นที่ใกล้เคียงด้วย

- หลักฐานสำคัญที่จะยืนยันผลงานของท่านก็คือ อนุสาวรีย์หรือหอเกียรติยศที่ประเทศนั้น ๆ สร้างขึ้นในภายหลัง (แต่ไม่ใช่รูปวาดเหมือน เพราะเจ้าตัวสามารถว่าจ้างจิตรกรตามท้องตลาดวาดให้ตามความต้องการของตัวเอง แล้วแขวนโชว์ไว้ตามสถานที่ต่าง ๆ ได้) ในขณะที่อนุสาวรีย์นั้นจะตั้งอยู่ตามจัตุรัสต่าง ๆ หรือสถานที่สำคัญอันเป็นสาธารณะ ซึ่งถ้าสังคมหรือประชาชนไม่ยอมรับหรือเคารพนับถือก็มักจะอยู่ยงไม่ได้นาน สำหรับเจ้าชายเฮนรีนั้นนอกจากจะมีอนุสาวรีย์ที่วัดพระเกียรติที่กลางอ่าวกรุงลิสบอนแล้ว ก็ยังมีปรากฏให้เห็นอยู่อีกหลายแห่งอันเป็นสถานที่ที่มีความผูกพันกับตำนานการเดินเรืออันยิ่งใหญ่ของโปรตุเกสด้วย ทั้งหมดนี้คือเหตุผลที่สนับสนุนสมญานามของพระองค์ว่า...บิดาแห่งนักเดินเรือของโลก และสามารถจัดอยู่ในระดับ “ตำนาน” ได้

อาวูโสที่ ๒ : คริสโตเฟอร์ โคลัมบัส (Christopher Columbus)

การวิเคราะห์ - เจาะลึก เกี่ยวกับนักเดินเรือระดับตำนานของโลกผู้นี้ ผลของการศึกษาประวัติศาสตร์ส่วนตัวจากหลากหลายแหล่งข้อมูล ทำให้ได้ข้อสรุปที่ผิดแผกแตกต่างกันพอสมควร ผู้เขียนจึงขอตั้งเป็นประเด็นคำถามสำคัญ เพื่อวิเคราะห์หาคำตอบดังนี้ :-

- ที่สุดแล้วโคลัมบัสเป็นชาวอิตาลีหรือถือสัญชาติอิตาลี ใช่หรือไม่ ?

- การที่โคลัมบัสนำกองเรือสเปนแล่นข้ามมหาสมุทรแอตแลนติกเพื่อค้นหาแผ่นดินใหญ่นั้น เป้าหมายที่แท้จริงของเขาคือทวีปเอเชีย โดยเฉพาะแผ่นดินจีนอันกว้างใหญ่ใช่หรือไม่ ?

- มีแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้จากหลายสำนักให้บทสรุปว่า ถึงแม้ว่าโคลัมบัสจะได้รับการจารึกว่าเป็นบุคคลสำคัญของโลก แต่ตนเองก็ได้ทิ้งตราบาปในด้านมืดไว้ไม่น้อย ตราบาปเหล่านั้นคืออะไร และเป็นความจริงหรือไม่เพียงใด ? โดยในขั้นแรกก็ขอกล่าวถึงประวัติของผู้นี้ก่อน

ภาพที่ ๖ คริสโตเฟอร์ โคลัมบัส สุดยอดนักเดินเรือผู้บุกเบิกโลกใหม่
ผู้เป็นวีรบุรุษของสาธารณรัฐเจนัว ในยุคที่กำลังรุ่งเรือง
(กลางคริสต์ศตวรรษที่ ๑๔)

ภูมิหลัง

โคลัมบัสเกิดในปี ค.ศ. ๑๔๕๑ (อายุใส่อ่อนกว่าเจ้าชายเฮนรีแห่งโปรตุเกสถึง ๕๗ ปี) ในสาธารณรัฐเจนัว (Genoa) อันเป็นรัฐอิสระทางตอนเหนือของคาบสมุทรอิตาลี ซึ่งดินแดนทางตอนใต้ของทวีปยุโรปในยุคนั้น (เมื่อเกือบ ๖๐๐ ปีก่อน) จะอยู่ในการปกครองของกลุ่มชนมากมายหลายเผ่าพันธุ์ โดยตั้งตัวเป็นแคว้นอิสระที่มีภาษาพูดและวัฒนธรรมเฉพาะของตน ทั้งนี้โคลัมบัสจะเรียกตัวเองมาโดยตลอดว่าเป็นชาวเจนัว (Genoaien) และพูดภาษาลีกูเรีย อันเป็นภาษาท้องถิ่นไม่ใช่ภาษาอิตาลี ส่วนการที่แหล่งข้อมูลบางสำนักให้ข้อมูลว่าโคลัมบัสเป็นชาวอิตาลีนั่น ก็น่าจะถือตามตำแหน่งที่ตั้งของสาธารณรัฐเจนัวตามที่ปรากฏบนแผนที่โลกในปัจจุบัน เพราะแคว้นเจนัวได้ถูกผนวกเข้าไปอยู่ในดินแดนของประเทศอิตาลีไปแล้วตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๘๖๑ (ซึ่งก็จะ เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหลังยุคของโคลัมบัสสิกรวม ๔๐๐ ปี : ผู้เขียน)

ภาพที่ ๗ แผนที่โบราณของทะเลเมดิเตอร์เรเนียน แสดงถึงที่ตั้งของสาธารณรัฐเจนัว ที่มีอ่าวใหญ่
เป็นของตนเอง (วงกลมสีแดง) ก่อนที่จะถูกผนวกเข้าไปเป็นดินแดนของอิตาลีในปี ค.ศ. ๑๘๖๑

อีกเหตุผลหนึ่งที่สนับสนุนสมมุติฐานนี้ก็คือ นอกจากโคลัมบัสจะไม่พูดภาษาอิตาลีแล้ว ก็ยังไม่ปรากฏหลักฐานว่าเขาเคยได้ไปใช้ชีวิตในอิตาลีอีกด้วย นอกจากนั้นการเดินทางอันยิ่งใหญ่ของเขาทุกครั้งก็ไปโดยอาศัยหมู่เรือของสเปน โดยกษัตริย์สเปนเป็นผู้ให้ทุนสนับสนุนไม่ใช่จากสำนักของราชวงศ์อิตาลี จึงทำให้ความสำเร็จอันยิ่งใหญ่ของเขาก็ไม่ได้รับการยกย่องจากประเทศอิตาลีแต่อย่างใด

อีกหนึ่งหลักฐานสำคัญที่ยืนยันการวิเคราะห์นี้ก็คือ โดยทั่วไปแล้วชาติทะเลที่ยิ่งใหญ่ในยุโรปก็มักจะนิยมเอาชื่อของนักเดินเรือผู้ยิ่งใหญ่ของตนมาตั้งเป็นชื่อเรือใบฝึกของนักเรียนนายเรือเดินทางท่องเที่ยวไปทั่วโลก เพื่อผลในเชิงสัญลักษณ์อันแสดงถึงความยิ่งใหญ่ทางการเดินเรือของตนในอดีต แต่อิตาลีกลับเลือกใช้ชื่ออเมริกันโก เวสปุซซี เป็นชื่อเรือใบฝึกของตนโดยไม่ใช้ชื่อคริสโตเฟอร์ โคลัมบัส ก็น่าจะเป็นองมาจากไม่ใช่เชื้อชาติของตนนั่นเอง (สำหรับชีวประวัติของอเมริกันโก เวสปุซซีนั้ ผู้เขียนจะได้กล่าวถึงเป็นบุคคลต่อไป หลังจากจบการวิเคราะห์ - เจาะลึก ตำนานของโคลัมบัสแล้ว)

ภาพที่ ๘ Amerigo Vespucci เรือใบฝึกของนักเรียนนายเรืออิตาลี ตั้งชื่อตามวีรบุรุษนักเดินเรือของประเทศ ผู้ที่เดินตามรอยของคริสโตเฟอร์ โคลัมบัส และค้นพบแผ่นดินใหญ่ของทวีปอเมริกากลาง กับอเมริกาใต้ ซึ่งก็ได้มีการตั้งชื่อตามชื่อนำหน้าของเขาในปีต่อมา (ค.ศ. ๑๕๐๗)

วันเดือนปีเกิดของโคลัมบัสไม่ชัดเจน โดยนักประวัติศาสตร์สันนิษฐานว่าเกิดในช่วงระหว่าง ๒๕ สิงหาคม ถึง ๓๑ ตุลาคม ค.ศ. ๑๔๕๑ เท่ากับว่าเกิดหลังเจ้าชายเฮนรี บิดาแห่งนักเดินเรือของชาวโปรตุเกส ถึง ๕๗ ปี (จึงสามารถนับได้ว่าเป็นนักเดินเรือรุ่นหลานหรือลูกศิษย์ได้ : ผู้เขียน) เนื่องจากสาธารณรัฐเจนัวที่โคลัมบัสถือกำเนิดตั้งอยู่ริมทะเลเมดิเตอร์เรเนียน จึงทำให้โคลัมบัสมีความใกล้ชิดกับทะเล และหลงใหลในการเดินเรือท่องเที่ยวสมุทรอย่างฝังใจมาตั้งแต่วัยเด็ก

ดังนั้นเมื่อมีอายุได้ ๒๐ ปี เขาและบาร์โธโลมิว (Bartholomew) ผู้เป็นน้องชายก็ได้ย้ายถิ่นฐานไปสมัครเป็นลูกเรือประจำเรือสินค้าสัญชาติโปรตุเกส ซึ่งมีความเจริญก้าวหน้ามากที่สุดในยุคนั้น พวกเขาทั้งสองจึงได้ร่วมเดินทางท่องเที่ยวค้าขายตามชายฝั่งตะวันตกของทวีปยุโรปและในทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ในปี ค.ศ. ๑๔๗๖ เขาและน้องชายก็เกือบจะต้องสังเวยชีวิตให้กับท้องทะเล เมื่อเรือสินค้าที่เขาเป็นลูกเรือถูกโจรสลัดฝรั่งเศสโจมตีที่ทางตะวันตกของแหลมเซนต์วินเซนต์จนอัปปางลง แต่เขาและน้องชายก็สามารถเกาะไม้กระดานเรือ ลอยคอไปขึ้นที่ชายฝั่งของประเทศโปรตุเกสได้ในที่สุด

ตั้งแต่นั้นมาโคลัมบัสและน้องชายก็เลยต้องขมขานไปอยู่อาศัยที่กรุงลิสบอนเพื่อหางานทำใหม่ โดยยึดอาชีพการผลิตแผนที่เดินเรือเป็นเวลาอีกหลายปีต่อมา นอกจากนั้นเขายังใช้เวลาว่างศึกษาวิชาภูมิศาสตร์ประวัติศาสตร์การเดินเรือ โดยเฉพาะวิชาดาราศาสตร์ที่เขาชื่นชอบเป็นอย่างมาก (หมายเหตุ : อนุมานว่าเขาน่าจะจะได้เข้าศึกษาที่ รร.การเดินเรือที่เจ้าชายเฮนรีสร้างขึ้นด้วย เพราะเป็นสถาบันที่มีชื่อเสียงมากที่สุดในยุคนั้น อีกทั้งช่วง Timeline ก็สอดคล้องกัน : ผู้เขียน)

กระแสความตื่นตัวของคนยุโรปในยุคนั้นก็คือความสำเร็จของมาร์โคโพล (Marco Polo) พ่อค้าหนุ่มแห่งเมืองเวนิสของอิตาลี ที่ได้บุกเบิกการเดินทางผ่านเทือกเขา-ทะเลทราย ไปค้าขายกับดินแดนตะวันออกไกล

ด้วยเส้นทางสายแพรไหม (Silk Road) ในปลายคริสต์ศตวรรษที่ ๑๓ เพื่อแลกเปลี่ยนสินค้าอันมีค่าจากผืนแผ่นดินอันกว้างใหญ่และอุดมสมบูรณ์ของประเทศจีน (ซึ่งคนยุโรปในสมัยนั้นเรียกดินแดนนี้ว่า Cathay : ผู้เขียน) แต่การเดินทางค้าขายทางบกของชาวยุโรปไปทางตะวันออกตามรอยของ มาร์โคโพลก็มีความอันตรายสูงมากในกลางคริสต์ศตวรรษที่ ๑๔ เมื่อกรุงคอนสแตนติโนเปิล (Constantinople) อันเป็นเมืองหน้าด่าน ได้ถูกอาณาจักรออตโตมัน (Ottoman Empire) ของตุรกี ที่นับถือศาสนาอิสลามเข้ายึดครองในปี ค.ศ. ๑๔๕๓ ทำให้พ่อค้าชาวยุโรปโดยเฉพาะอิตาลีซึ่งส่วนใหญ่ นับถือคริสต์จำต้องระงับการเดินทางไปโดยปริยาย และต้องหันมาใช้ความพยายามในการเดินทางไปทำการค้ากับเอเชียตะวันออกโดยทางทะเลแทน

ภาพที่ ๙ มาร์โค โพล (Marco Polo) พ่อค้าหนุ่มแห่งนครเวนิสของอิตาลี ผู้บุกเบิกการเดินทางทางบกอันยิ่งใหญ่สู่เอเชียตะวันออก โดยใช้เส้นทางสายแพรไหม (Silk Road) สู่เมืองจีน เพื่อนำของมีค่าและหายากกลับมาสู่ดินแดนยุโรปในคริสต์ศตวรรษที่ ๑๓

คริสโตเฟอร์ โคลัมบัส ซึ่งก็ มีความไฝฝืนในการเป็นนักเดินเรือท่องเที่ยวสมุทรอยู่แล้ว ประกอบกับประสบการณ์ในการเป็นลูกเรือสินค้าของโปรตุเกสอยู่หลายปี เสริมด้วยความรอบรู้ในด้านการสร้างแผนที่ทะเล วิชาภูมิศาสตร์ โดยเฉพาะวิชาดาราศาสตร์ เขาจึงมีความตั้งใจอย่างยิ่งในการบุกเบิกการเดินทางเรือข้ามสมุทรไปสู่ประเทศจีนให้ได้เป็นคนแรก ด้วยความเชื่อของผู้คนในยุคนั้น (รวมทั้งตัวเขาเองด้วย) ที่ว่า ผืนแผ่นดินของโลกทั้งหมดจะเชื่อมต่อเป็นผืนใหญ่เนื้อเดียวกัน คือแผ่นดินยุโรป แอฟริกา และเอเชีย ที่ล้อมรอบด้วยมหาสมุทรอันกว้างใหญ่ (Ocean Sea) ซึ่งแผ่นดินทั้งสามจะมีรอยแยกที่เป็นช่องแคบธรรมชาติเป็นตัวกำหนดขอบเขต เช่น ช่องแคบบิรอลต้า บอสฟอรัส และดาร์คะแนล เป็นต้น

ปัญหาใหญ่ของโคลัมบัสที่จะเป็นอุปสรรคในการบุกเบิกเส้นทางเดินเรือข้ามสมุทรสู่เอเชียของเขาก็คือ “ความเชื่อ” ของบุคคลส่วนใหญ่ในสมัยนั้น โดยเฉพาะประมุขของประเทศนักเดินเรือที่ยิ่งใหญ่ คือโปรตุเกสและสเปน ที่เขาจะต้องสร้างความมั่นใจในโครงการของเขา เพื่อขออนุมัติทุนจำนวนมากในการสนับสนุนการเดินทาง ความเชื่อดังกล่าวก็คือ “โลกแบน” (The Earth is flat !) เพราะฉะนั้นถ้าแล่นเรือออกตัดข้ามฝั่งมหาสมุทรไปไกลเกินไปก็จะพากันตกทะเลไม่ได้กลับบ้าน ! แต่ด้วยพื้นฐานความรู้ทางดาราศาสตร์ที่เขาได้ศึกษาอย่างเชี่ยวชาญ เขากลับมีความมั่นใจว่า โลกไม่ได้แบนราบตามความเชื่อของคริสตจักร แต่จะมีสัณฐานกลมเช่นเดียวกับลูกแพร์ (หรือผลชมพู่) โดยส่วนหัวด้านบนจะสอบเข้าหากัน !

เพราะฉะนั้นเมื่อมารโคโปโลสามารถใช้เส้นทางสายไหมในทิศตะวันออกไปถึงประเทศจีนได้ เขาก็น่าจะใช้การเดินทางเรือข้ามมหาสมุทรแอตแลนติกไปทางทิศตรงข้ามคือตะวันตก ไปยังชายฝั่งอันกว้างไกลอันเป็นแผ่นดินใหญ่ (Cathay) ของประเทศจีนได้เช่นกัน ทั้งนี้ โคลัมบัสได้คำนวณระยะทางเบื้องต้นโดยอาศัยหลักวิชาแผนที่และดาราศาสตร์ของเขาว่า น่าจะมีระยะทางห่างจากแผ่นดินใหญ่ของยุโรปไม่กี่พันไมล์ทะเล

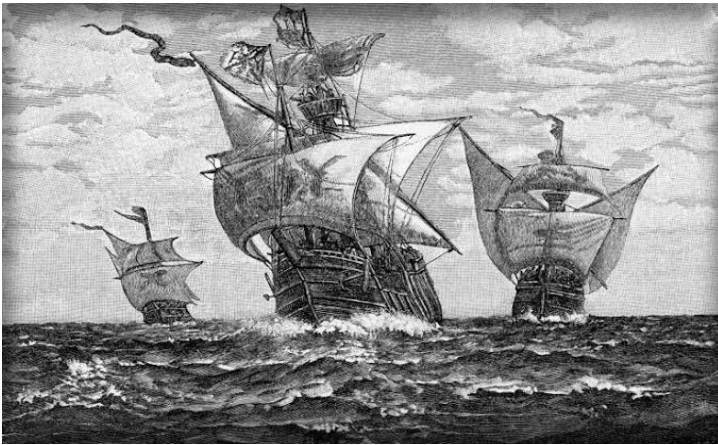
เท่านั้น โดยขึ้นแรกในปี ค.ศ. ๑๔๘๔ เขาก็ได้นำโครงการดังกล่าวไปเสนอ
ขอทุนสนับสนุนจากกษัตริย์จอห์นที่ ๒ (King John II) ของโปรตุเกสก่อน

พระเจ้าจอห์นที่ ๒ แห่งโปรตุเกสทรงสนพระทัย โดยได้นำข้อเสนอ
ของโคลัมบัสส่งผ่านไปให้คณะองคมนตรีที่ปรึกษาเป็นผู้พิจารณาอย่าง
ละเอียด แต่คณะองคมนตรีไม่อนุมัติโดยมีความเห็นว่าโคลัมบัสได้คำนวณ
ระยะทางคลาดเคลื่อนไปเป็นอย่างมาก (ประมาณ ๒,๔๐๐ ไมล์ทะเล) ซึ่ง
ระยะทางที่แท้จริงน่าจะยาวไกลกว่าที่คำนวณถึง ๔ เท่าตัว ! พระเจ้าจอห์น
แห่งโปรตุเกสจึงยังไม่ทรงอนุมัติเพราะเห็นว่าไกลเกินไปไม่คุ้มค่า

โคลัมบัสตัดสินใจเปลี่ยนเป้าหมายไปหากษัตริย์แห่งสเปนซึ่งร่ำรวย
มากกว่าแทน โดยในปี ค.ศ. ๑๔๘๖ เขาได้เข้าเฝ้าพระเจ้าเฟอร์ดินานด์แห่ง
อารากอน และพระราชินีอิสซาเบลล่าแห่งกัสติล (ซึ่งทั้งสองรัฐได้รวมกัน
เป็นประเทศสเปนในเวลาต่อมา : ผู้เขียน) แต่เนื่องจากขณะนั้นสเปนยังคง
ติดพันอยู่กับการสู้รบกับชาวมุสลิม (แขกมัวร์) เพื่อแย่งชิงการยึดครองรัฐ
กรานาดา กษัตริย์สเปนซึ่งก็มีความสนใจแผนการของเขาจึงยังไม่สามารถ
หาทุนจำนวนมหาศาลมาสนับสนุนการเดินทางของเขาได้ พระองค์จึงยังไม่
ตกลงใจที่จะสนับสนุน แต่ก็ได้ยอมรับโคลัมบัสให้เข้าเป็นสมาชิกในสังกัด
ของราชสำนัก ด้วยเงินตอบแทนในฐานะนักเดินเรือธรรมดาคนหนึ่ง

กระทั่งเมื่อสเปนชนะสงครามโดยยึดกรุงกรานาดาได้ในปี ค.ศ.
๑๔๙๒ กษัตริย์สเปนจึงได้ทรงอนุมัติโครงการของโคลัมบัสเนื่องจากเห็นว่า
ถ้าโคลัมบัสสามารถบุกเบิกเส้นทางเดินเรือสู่ประเทศจีนไปในทางทิศ
ตะวันตกได้ ก็จะเป็นการขยายอาณาจักรของสเปนให้ยิ่งใหญ่ไปถึงเอเชีย
ซึ่งมีทรัพยากรอันอุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะพระราชินีอิสซาเบลลานั้น
พระองค์ทรงสนพระทัยในเครื่องประดับอัญมณีอันมีค่าของดินแดนจีนเป็น
อย่างมาก ประกอบกับโปรตุเกสประเทศคู่แข่งโดยเจ้าชายเอนรีได้เริ่มบุกเบิก
เส้นทางเดินเรือทะเลเพื่ออ้อมทวีปแอฟริกาไปทางทิศตะวันออกสู่เอเชียได้
ไกลพอสมควรแล้ว พระองค์จึงปรารถนาเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องชิงบุกเบิก

เส้นทางทะเลไปทางทิศตะวันตก เพื่อไปถึงดินแดนจีน (Cathay) ก่อน
ชาวโปรตุเกสให้ได้ และทรงมอบความหวังนี้ให้แก่ คริสโตเฟอร์ โคลัมบัส
นักเดินเรือเกรด A ชาวเจนัวผู้นี้ พร้อมกับเรือ ๓ ลำและเงินสนับสนุนเป็น
จำนวนมาก

ภาพที่ ๑๐ หมู่เรือจำนวน ๓ ลำออกเดินทางสำรวจเส้นทางเดินเรือทาง
ทิศตะวันตก สู่ดินแดนเอเชีย (จีน ญี่ปุ่น อินเดีย) เป็นคณะแรกของโลก
ภายใต้การนำของคริสโตเฟอร์ โคลัมบัส ยอดกัปตันเรือชาวเจนัว

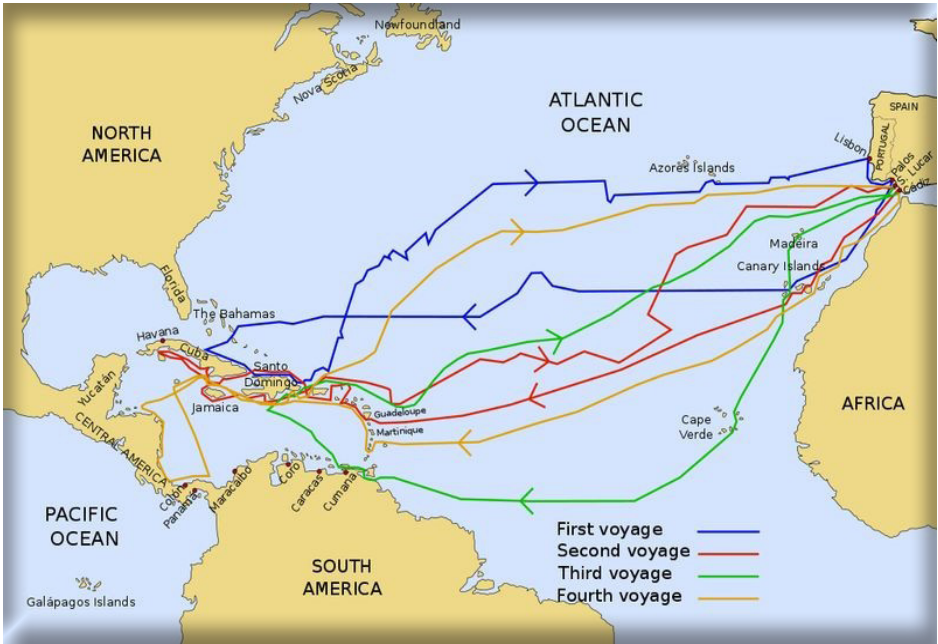
เมื่อการเตรียมการพร้อมสรรพ กองเรือสเปนทั้ง ๓ ลำ คือ Nina,
Pinta และ Santa Maria (เรือธงของโคลัมบัส) ก็เริ่มออกเดินทางจากเมือง
ท่าหนึ่งของสเปน ในวันที่ ๓ สิงหาคม ค.ศ. ๑๔๙๒ โดยเข็มแรกก็คือเข็มลงใต้
แล่นเลาะตามชายฝั่งแอฟริกาสู่หมู่เกาะคานารี แทนที่จะถือเข็มตะวันตก
ไปยังหมู่เกาะโอเชเรสเหมือนที่นักเดินเรือในยุคหน้านิยมปฏิบัติในการเดิน
ทางไกลข้ามมหาสมุทร การเดินเรือแบบ “นอกกรอบ” ตั้งแต่เริ่มแรกของ
โคลัมบัสในครั้งนั้น แสดงถึงความเชื่อมั่นในตนเองและภูมิปัญญาด้านการ
เดินเรืออันล้ำลึกของเขา เพราะจากการศึกษาวิชาดาราศาสตร์และภูมิศาสตร์
มหภาค ทำให้เขาได้ความรู้ว่า นอกจากโลกจะมีสัณฐานกลมแล้ว ที่ผิวโลก

บริเวณเส้นศูนย์สูตรขึ้นมาทางเหนือและลง ได้ประมาณข้างละ ๓๐ องศา จะอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมประจำถิ่นที่พัดในทิศทางประจำ โดยในซีกโลก ด้านเหนือจะพัดลงมาจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือเข้าสู่เส้นศูนย์สูตร ในขณะที่ ในซีกโลกใต้ก็จะพัดในทิศทางตรงข้ามคือ จากทิศตะวันออกเฉียงใต้เข้าสู่เส้นศูนย์สูตร ซึ่งลมประจำถิ่นนี้ต่อมาก็ได้รับการตั้งชื่อว่า “ลมการค้า” (Trade Wind) เพราะเป็นลมประจำถิ่นที่บรรดาเรือสินค้าในยุคเรือใบนิยมใช้ในการเดินทางไกลโพ้นทะเล รวมทั้งในทะเลไทยของเราด้วย (หมายเหตุ : เดิมคนไทยเรียกลมนี้ว่า “ลมสำเภา” แต่ต่อมาได้เพี้ยนไปเป็น “ลมตะเภา” : ผู้เขียน)

นอกจากพรสวรรค์ในการใช้ลมประจำถิ่น คือลมค้า (หรือลมตะเภา : ผู้เขียน) ซึ่งพัดในทิศทางประจำตามฤดูกาลในพื้นที่ระหว่างเส้นศูนย์สูตร (0 องศา) กับเส้น Tropic of Cancer (๒๓ ๒/๓ องศาเหนือ) แล้ว ด้วยความมั่นใจในทฤษฎีของตนว่าโลกมีสัณฐานกลม เขาก็ยังได้นำเอา ทฤษฎีดังกล่าวมาประยุกต์ใช้กับการกำหนดเส้นการเดินทางข้ามมหาสมุทร แอตแลนติกเป็นเส้นโค้ง แทนที่จะเป็นเส้นตรงเหมือนกับนักเดินเรือทั่วไป ในสมัยนั้น (ซึ่งการขีดเข็มด้วยทฤษฎีนี้ ต่อมาก็ได้มีการพัฒนาเป็น “การเดินทางเรือวงใหญ่” (Great Circle Navigation) นั้นเอง : ผู้เขียน)

โคลัมบัสพาหมู่เรือของเขามุ่งเข็ม W/SW แล่นข้ามแนวเส้น “ละติจูดม้า” (Horse Latitude) ของซีกโลกด้านเหนือ คือ ๓๐ องศาเหนือต่อไปจนเข้าสู่เขตลมประจำถิ่น แล้วเปลี่ยนเป็นเข็มตะวันตกเฉียงลมตัดข้ามมหาสมุทร แอตแลนติกอันกว้างใหญ่ เพื่อบุกเบิกเส้นทางสู่แผ่นดินจีนตามที่เขที่ตั้งใจไว้ทันที อนึ่ง นักประวัติศาสตร์การเดินเรือได้มีการลงความเห็นในภายหลังว่า แผนการเดินทางของโคลัมบัสในครั้งนี้นับว่ามีความเสี่ยงเป็นอย่างมาก เพราะบริเวณเส้นละติจูดม้านั้นเป็นร่องหรือแนวแยกออกของกระแสลม บนพื้นผิวโลก ซึ่งปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่จะเกิดขึ้นตามแนวละติจูดนี้ก็คือ สภาวะลมนิ่ง (อับลม) หรือไม่ก็เกิดพายุหมุนเขตร้อน (เฮอริเคน)

อย่างรุนแรง (ขึ้นอยู่กับฤดูกาล) แต่สภาวะดังกล่าวทั้งสองกรณีไม่เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น (สิงหาคม - กันยายน ค.ศ. ๑๔๙๒) จึงนับว่าเป็นโชคดีสำหรับหมู่เรือของโคลัมบัสเป็นอย่างมากที่รอดมาได้โดยบังเอิญ

ภาพที่ ๑๑ เส้นทางเดินเรือสู่โลกใหม่ของโคลัมบัสทั้ง ๔ ครั้ง
(ค.ศ. ๑๔๙๒ - ๑๕๐๕) (ขอเติมน้ำทางขวางครับ)

ครั้งที่ ๑ : สิ้นน้ำเงิน (ค.ศ. ๑๔๙๒ - ๑๔๙๓)

ครั้งที่ ๒ : สีแดง (ค.ศ. ๑๔๙๓ - ๑๔๙๖)

ครั้งที่ ๓ : สีเขียว (ค.ศ. ๑๔๙๘ - ๑๕๐๐)

ครั้งสุดท้าย : สีเหลือง (ค.ศ. ๑๕๐๒ - ๑๕๐๕)

โคลัมบัสเสียชีวิตในปี ค.ศ. ๑๕๐๖

รอนแรมข้ามมหาสมุทรแอตแลนติกเป็นเวลาเกือบ ๒ เดือน เขาก็ได้เห็นแผ่นดินอีกครั้ง นั่นก็คือหมู่เกาะบาฮามาส ในทะเลแคริบเบียน ซึ่งโคลัมบัสมีความมั่นใจเต็มร้อยว่าเป็นเกาะตามแนวชายฝั่งของทวีปเอเชีย

และตั้งชื่อหมู่เกาะต่าง ๆ ที่เขาทยอยค้นพบในบริเวณนี้ว่าหมู่เกาะอินเดียตะวันตก (West Indies) เนื่องจากชาวเกาะที่อาศัยอยู่มีผิวดำและรูปร่างคล้าย ๆ ชาวอินเดียมากกว่าชาวจีน โคลัมบัสใช้เวลาร่วมเดือนในการเล่นตรูเวนาสำรวจเกาะแก่งต่าง ๆ ที่รายล้อมทะเลคาริบเบียน รวมทั้งเกาะคิวบาและเฮติด้วย แต่ก็ต้องผิดหวัง เพราะการสำรวจไม่พบทองคำอันมีค่าตามที่ได้ให้สัญญาว่าจะนำไปถวายกษัตริย์และราชินีแห่งสเปน หมู่อเรือของเขาเดินทางกลับสู่สเปนด้วยเข็ม N/NE โดยได้จับชาวพื้นเมืองจากเกาะตามรายทาง ไปเป็นหลักฐานยืนยันต่อกษัตริย์สเปนผู้ที่สนับสนุนทุนและเรือในการเดินทางด้วย

ข่าวการค้นพบดินแดนโพ้นทะเลของโคลัมบัสแพร่กระจายไปทั่วยุโรป โคลัมบัสแจ้งเกิดในฐานะวีรบุรุษนักเดินเรือคนแรกจากยุโรป ที่สามารถค้นพบโลกใหม่ (New World) ซึ่งยังไม่เคยมีใครค้นพบมาก่อน ถึงแม้จะไม่นับบรรลุประสงค์ของการเดินทางคือเพื่อแสวงหาทรัพย์สมบัติอันมีค่า เช่นทองคำ แต่ราชสำนักสเปนก็มีความพอใจ เพราะเท่ากับว่าเป็นการเปิดเส้นทางแพร่ขยายราชอาณาจักรของสเปนสู่ดินแดนโพ้นทะเลในทางทิศตะวันตกได้แล้ว

เมื่อการเดินทางครั้งแรกประสบความสำเร็จ การเดินทางครั้งที่ ๒ ก็ตามมาด้วยเงินทุนสนับสนุนจำนวนมากขึ้น และกองเรือที่มีจำนวนถึง ๑๗ ลำ ออกเดินทางจากเมืองท่าคาดีซ (Cadiz) ของสเปนในวันที่ ๒๕ กันยายน ค.ศ. ๑๔๙๓ การเดินทางครั้งที่ ๒ นี้โคลัมบัสปรับเข็มลงได้มากกว่าเดิม โดยมีความมุ่งหมายจะค้นพบแผ่นดินใหญ่ของจีนให้ได้ คราวนี้โคลัมบัสใช้เวลาแค่เดือนครึ่งหมู่เรือก็ถึงฝั่ง แต่ก็ไม่ใช่ฝั่งของแผ่นดินใหญ่อยู่ดี เพราะยังคงเป็นแนวหมู่เกาะใหญ่น้อยของทะเลคาริบเบียน ที่ทอดยาวลงมาทางใต้ของอ่าวเม็กซิโกกันขวางเส้นทางเดินเรือ เช่นเกาะโดมินิกัน เวอร์จิน และจาไมก้า เป็นต้น เขาจึงดำเนินการตามความต้องการของราชสำนัก ด้วยการใช้กำลังอำนาจเข้ายึดครองและผนวกดินแดนของชนเผ่าชาวเกาะเหล่านั้น

เข้าเป็นอาณานิคมของจักรวรรดิสเปน แล้วจัดแบ่งเรือในหมู่ย์กัมกับดูแล
เพื่อวางรากฐานการปกครองให้เข้มงวด (อันถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการ
กดขี่ข่มเหงชนเผ่าพื้นเมืองและชาวเกาะผู้ไร้กำลังต่อต้าน จนได้รับความ
เดือดร้อนจากความโหดร้ายทารุณของโคลัมบัสและพวกเป็นอย่างมากใน
เวลาต่อมา : ผู้เขียน)

โคลัมบัสใช้เวลาในการวางกำลังของหมู่เรือตามดินแดนหมู่เกาะต่างๆ ถึงเกือบ ๓ ปี จากนั้นหมู่เรือจึงเดินทางกลับสเปนอีกครั้งใน ๑๐ มีนาคม ค.ศ. ๑๔๙๖ และถึงเมืองท่าคาสีใน ๑๑ มิถุนายน ปีเดียวกัน (กรุณาดูแผนที่ประกอบในภาพที่ ๑๑) เหตุที่ถึงช้ากว่าเขาไปก็เพราะสภาพอากาศไม่อำนวย โดยเฉพาะการที่หมู่เรือต้องแล่นฝ่าทางพายุลูเอริเคนระหว่างทาง การเดินทางครั้งที่ ๒ นี้ถือว่าไม่ประสบความสำเร็จตามแผน เพราะนอกจากจะได้ทองกลับไปแค่เพียงเล็กน้อยแล้ว พฤติกรรมของหมู่เรือสำรวจสเปนยังได้ก่อให้เกิดความขุ่นเคืองใจให้แก่ชาวเกาะและชาวพื้นเมืองในวงกว้าง อันได้เพิ่มความเกลียดชังหมู่เรือสำรวจจากสเปนมากยิ่งขึ้นด้วย โคลัมบัสจึงตัดสินใจปล่อยให้บาโตโลมิวโน่งชายพร้อมกับดีเอโกลูกชาย อยู่บัญชาการกองกำลังของสเปนบางส่วนที่ปล่อยทิ้งไว้ เพื่อปราบปรามชนเผ่าพื้นเมืองด้วยกำลังขั้นเด็ดขาดต่อไป

ด้วยความเชื่อมั่นอย่างฝังใจของเขาว่าโลกกลม ดังนั้นเมื่อมาร์โค โปโล สามารถเดินทางบกไปทางตะวันออกจนถึงประเทศจีนได้ กองเรือของเขาก็น่าจะสามารถแล่นข้ามมหาสมุทรอันกว้างใหญ่โดยใช้เข็มตะวันตกเพื่อแล่นอ้อมโลกอีกด้านหนึ่งไปที่ชายฝั่งของจีนหรืออินเดียได้เช่นกัน แต่ในขั้นแรกเขาจะต้องพยายามหาช่องทางผ่าน (Passage) หรือช่องแคบ (Strait) อันจะเป็นเส้นทางสู่แผ่นดินใหญ่ของเอเชียให้ได้เสียก่อน (โดยไม่คาดคิดว่าถ้าหลุดผ่านออกไปได้ ก็จะต้องพบกับมหาสมุทรแปซิฟิกอันกว้างไกลกว่ามหาสมุทรแอตแลนติกอีกเกือบ ๒ เท่า : ผู้เขียน)

นอกจากนั้นเขายังเคยได้รับคำแนะนำจากพระเจ้าจอห์นแห่งโปรตุเกสว่า ถ้าแล่นเรือด้วยเข็มตะวันตกจากปลายแหลมแวร์เด (Cape Verde) ของทวีปแอฟริกาข้ามมหาสมุทรแอตแลนติกไปก็จะพบดินแดนผืนใหญ่ของทวีปได้ โคลัมบัสจึงตัดสินใจว่า ในการเดินทางเที่ยวที่ ๓ นี้เขาจะนำเรือลงใต้มากขึ้นอีกกว่าเดิม เพื่อบุกเบิกเส้นทางสู่ทวีปเอเชียให้ได้

ในวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๔๙๘ โคลัมบัสจึงเริ่มออกเดินทางจากสเปนเป็นครั้งที่ ๓ ด้วยกองเรือจำนวน ๖ ลำ โดยแบ่งเป็น ๒ หมู่ ๆ ละ ๓ ลำ หมู่แรกโคลัมบัสให้กัปตันมีอรอง เป็น ผบ.หมู่ นำเรือเสบียงล่องหน้าไปเสริมกำลังให้กับบาโตโลมิวน้องชายและดีเอโกลูกชายที่กำลังปราบปรามชนเผ่าพื้นเมืองของหมู่เกาะต่าง ๆ ในทะเลคาริบเบียน (ที่เขาตั้งชื่อว่าหมู่เกาะอินเดียตะวันตก : ผู้เขียน) ส่วนตัวเขานำหมู่เรือที่เหลืออีก ๓ ลำ แล่นลงใต้ตามแนวชายฝั่งตะวันตกของทวีปแอฟริกา เพื่อเสาะหาช่องทางผ่าน (Passage) ไปสู่ประเทศจีนให้ได้ เขานำเรือลงใต้ไปจนถึงแนวหมู่เกาะแวร์เด แล้วเปลี่ยนเข็มตะวันตกข้ามมหาสมุทรแอตแลนติกไปสู่แผ่นดินใหญ่ (ตามที่พระเจ้าจอห์นแห่งโปรตุเกสได้เคยให้ข้อมูลไว้)

ช่วงของการเดินเรือข้ามมหาสมุทรแอตแลนติก หมู่เรือของโคลัมบัสก็ต้องประสบกับภาวะอับลมและอุณหภูมิอันร้อนจัดในพื้นที่ใกล้เส้นศูนย์สูตร (Doldrum) เป็นเวลาหลายวันจนเสบียงและน้ำจืดเริ่มร่อยหลอ แต่อีกไม่กี่วันต่อมาก็ได้เกิดกระแสลมจากทิศตะวันออกพัดส่งท้ายให้หมู่เรือของเขาสามารถแล่นไปสู่แผ่นดินได้ในที่สุด โคลัมบัสพิจารณาภูมิประเทศ (Topography) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นแนวเทือกเขาสูงทอดยาวต่อเนื่องกันแล้ว มั่นใจว่านี่คือแผ่นดินใหญ่ (Mainland) ของทวีป ไม่ใช่หมู่เกาะเล็กเกาะน้อยตามที่เขาได้เคยค้นพบเมื่อการเดินทาง ๒ เที่ยวก่อนหน้านี้ ซึ่งต่อมาก็พิสูจน์ได้ว่าเป็นดินแดนของประเทศเวเนซุเอลาในปัจจุบัน (กรุณา ดูแผนที่ประกอบในภาพที่ ๑๑)

เนื่องจากหมู่เรือของเขาขาดแคลนเสบียงและน้ำจืดเป็นอย่างมาก เพื่อเพิ่มเติมเสบียงโคลัมบัสจึงตัดสินใจนำหมู่เรือแล่นเลียบชายฝั่งต่อไปทางทิศตะวันตกและเสาะหาทางผ่านสู่แผ่นดินจีนไปตามเส้นทางด้วย ในที่สุดเขาก็พบแผ่นดินที่เต็มไปด้วยเทือกเขาสูงอันเป็นที่ตั้งของประเทศโคลอมเบียในเวลาต่อมา แต่จนแล้วจนรอดเขาก็ไม่สามารถสำรวจพบช่องทางผ่านไปสูทวีปเอเชียได้ (หมายเหตุ : ในการสำรวจครั้งนี้โคลัมบัสได้แล่นเรือผ่านประเทศปานามาด้วย จึงนับว่าใกล้เคียงความจริงมากที่สุด เพราะที่บริเวณนั้นอีกสักร้อยกว่าปีต่อมาก็ได้มีการขุดคลองปานามาขึ้น เพื่อเชื่อมต่อระหว่างมหาสมุทรแอตแลนติกและแปซิฟิก ทำให้สามารถร่นระยะทางเดินเรือสู่อทวีปเอเชียได้อย่างมหาศาล : ผู้เขียน)

ในช่วงสุดท้ายของการเดินทางในเที่ยวที่ ๓ โคลัมบัสก็ได้นำหมู่เรือของเขาไปรวมกำลังกับหมู่เรือที่ล่วงหน้าไปก่อน แล้วช่วยกันปราบปรามชนเผ่าชาวเกะทั้งหลาย ที่ลุกฮือขึ้นมาก่อการจลาจลต่อต้านการกดขี่ข่มเหงอย่างโหดร้ายทารุณของนักเดินเรือจากสเปนอันมีเขาและบาโตโลมิวเป็นผู้นำ นอกจากนี้เขายังใช้อำนาจเผด็จการจัดการสำเร็จโทษลูกเรือสเปนหลายคน ที่มีพฤติกรรมกระทำความผิดต่อวิถีการปกครองของเขาด้วย

รายงานความล้มเหลวในการแสวงหาทองคำและพฤติกรรมอันโหดร้ายทารุณของโคลัมบัส ที่มีต่อชนเผ่าชาวเกาะและลูกเรือของเขา ทำให้กษัตริย์สเปนมีคำสั่งปลดเขาออกจากทุกตำแหน่งปกครองในดินแดนอาณานิคม พร้อมทั้งส่งเจ้าหน้าที่จากราชสำนักเดินทางมาจับกุม และล่อลวงให้ตรวนนำตัวกลับไปดำเนินคดีที่สเปน โคลัมบัสถูกจองจำอยู่เป็นเวลาหลายสัปดาห์ระหว่างการดำเนินคดี ในที่สุดเขาก็สามารถต่อสู้ต่อหน้าศาลยุติธรรมจนได้รับอิสรภาพอีกครั้ง แต่ผลลัพธ์ก็คือเขาถูกปลดออกจากทุกตำแหน่งที่ได้รับโปรดเกล้าฯ และถูกริบทรัพย์สินทั้งหมด (ด้วยข้อกล่าวหาว่าฉ้อโกงทรัพย์สิน)

เมื่อได้รับอิสรภาพ โคลัมบัสก็ยังไม่ยอมลดละความพยายามที่จะ กอบกู้ชื่อเสียงกลับคืนมา โดยเฉพาะความมั่นใจที่ว่ากองเรือของเขาในการ เดินทางครั้งที่ ๓ ได้พบผืนแผ่นดินใหญ่ของทวีปเอเชียแล้ว เพียงแต่ยังไม่ สามารถเสาะหาเส้นทางผ่าน หรือช่องแคบที่จะสามารถเดินเรือไปสู่ชายฝั่ง ของประเทศจีนได้เท่านั้น เขาจึงขอเข้าเฝ้าพระเจ้าเฟอร์ดินานด์ กษัตริย์ สเปนในปี ค.ศ. ๑๕๐๒ เพื่อขอทุนสนับสนุนในการเดินทางอีกครั้ง โดยให้ สัญญาว่าจะพยายามค้นพบเส้นทางทะเลสู่เมืองจีนให้ได้ อันจะเป็นการ ทำคุณเพื่อไถ่โทษด้วย

กษัตริย์เฟอร์ดินานด์แห่งสเปน พระองค์เองถึงแม้ว่าจะหมดความ ใฝ่ฝันในตัวโคลัมบัสแล้ว แต่ก็ยังมีความเสียดายในพรสวรรค์ ฝีมือ และ ความเด็ดเดี่ยวในการท่องทะเลของกัปตันเรือชาวเจนัวผู้นี้ ที่มีแนวโน้มว่า อาจจะย้ายตัวกลับไปเดินเรือให้แก่อังกฤษจนวันหนึ่งเป็นต้นกำเนิดแน่ ถ้าตงงาน อย่างถาวรที่สเปน ประกอบกับข่าวการเดินทางของกัปตัน วาสโก ดา กามา แห่งโปรตุเกส ที่ประสบความสำเร็จในการนำกองเรือแล่นอ้อมปลายแหลม กูดโฮปของแอฟริกา ข้ามทะเลอาหรับเข้าสู่มหาสมุทรอินเดียจนไปถึงชายฝั่ง ตะวันตกของประเทศอินเดียได้สำเร็จในต้นปี ค.ศ. ๑๔๙๘ ที่ผ่านมา ซึ่งก็ เท่ากับว่าโปรตุเกสได้แซงหน้าสเปนไปอีก ๑ ก้าวใหญ่ ๆ แล้ว พระองค์จึง ไม่มีทางเลือกที่จะต้องให้โอกาสโคลัมบัส ซึ่งเป็นกัปตันเดินเรือเดินสมุทร ฝีมือดีที่สเปนมีอยู่ในขณะนั้น อีกสักครั้ง

กองเรือสเปนของโคลัมบัสซึ่งประกอบด้วยเรือจำนวน ๔ ลำ จึงออกเดินทางจากเมืองท่า คาดิซ เพื่อสำรวจโลกเป็นครั้งที่ ๔ ในวันที่ ๙ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๕๐๒ โดยเลือกเส้นทางสำรวจต่อเนื่องจากครั้งที่แล้ว (ที่เขามีความมั่นใจว่าจะต้องเป็นเส้นทางผ่านสู่ชายฝั่งของเมืองจีนอย่าง แน่นนอน น่าเสียดายที่ในครั้งนั้นต้องยกเลิกลำคันเพราะขาดแคลนเสบียง และน้ำจืด) แต่ในครั้งนี้อาโชคร้ายที่กองเรือประสบพายุหนักจนเสียหาย ยับเยินต้องนำเข้าเกยฝั่ง ทำให้เขาต้องติดเกาะเพราะเรือแตกอยู่เป็นเวลา เกือบ ๒ ปีจึงจะสามารถชมซานกลับสเปนได้อย่างผิดหวังที่สุดในชีวิต ด้วย

สุขภาพของตัวเองที่ทรุดโทรมเป็นอย่างมากจากการตรากตรำงานหนัก ทำให้เขาต้องต่อสู้ชีวิตในบั้นปลายอย่างชayanานาถา และสิ้นชีวิตที่ตกต่ำถึงขีดสุดในปี ค.ศ. ๑๕๐๖ พร้อมกับความเชื่อที่เขายังคงฝังใจว่า ดินแดนที่เขาค้นพบล่าสุดก็คือแผ่นดินใหญ่ของทวีปเอเชีย

เส้นทางชีวิตของโคลัมบัสจึงเป็นตัวอย่งที่ดีของกรณีศึกษาวิกรรมของวีรบุรุษผู้มีชื่อเสียงบางคนในอดีต ที่เริ่มต้นด้วยความรุ่งโรจน์โด่งดังสว่างไสว (เหมือนพลุ) แต่ในบั้นปลายของชีวิตกลับตกต่ำ ดำดิ่งสู่ความมืดสนิทอย่างรวดเร็วกว่าเขาขึ้นเสียอีก (เหมือนกะลา) สำหรับโคลัมบัส เขาคือวีรบุรุษของชาวยุโรป (ผิวขาว) ที่ได้บุกเบิกเส้นทางสู่โลกใหม่คือทวีปอเมริกา ในปลายคริสต์ศตวรรษที่ ๑๔ ซึ่งเท่ากับเป็นการบุกเบิกเส้นทางอารยธรรมสู่ทวีปอเมริกา เขาจึงได้รับการยกย่องเชิดชูจากชาติพันธุ์ผิวขาวในทวีปอเมริกาเหนือเป็นอย่างมาก (หมายเหตุ : ชาติพันธุ์ผิวขาวในทวีปอเมริกาเหนือจะเรียกตัวเองว่า “แอนโกลอเมริกัน” อันได้แก่ อเมริกา อังกฤษ และแคนาดาเป็นหลัก ในขณะที่ดินแดนอเมริกากลางและใต้ซึ่งเป็นอาณานิคมของสเปนและโปรตุเกสทั้งหมดจะเป็นคนผิวสีดำนและดำ จะเรียกตัวเองว่า “กลุ่มลาตินอเมริกัน” : ผู้เขียน)

ความสำเร็จของโคลัมบัสได้รับการยกย่องจากนักประวัติศาสตร์ทางเรือของโลก ในฐานะผู้บุกเบิกโลกใหม่ (New World Explorer) คือทวีปอเมริกาเป็นคนแรกในระหว่างปี ค.ศ. ๑๔๙๒ – ๑๕๐๒ : ผู้เขียน โดยได้กำหนด Time Line ของช่วงเวลาดังกล่าวว่าเป็นยุคโคลัมบัส (Columbus Era) ด้วย แต่ส่วนตัวของโคลัมบัสเขาก็มีจุดอ่อน ที่มีความยึดมั่นในทฤษฎีทางความคิดของตนอย่างเหนียวแน่นจนถึงวาระสุดท้ายของชีวิตว่า ดินแดนที่เขาได้ค้นพบในการบุกเบิกทั้ง ๔ ครั้งนั้น เป็นผืนแผ่นดินใหญ่ของเอเชีย (ไม่ใช่ทวีปอเมริกาตามที่ได้มีการตั้งชื่อตามอเมริกา เวสปุซซี ชาวอิตาลีที่ได้เดินทางติดตามมาทีหลัง)

อย่างไรก็ตาม สำหรับชาวยุโรปจำนวนไม่น้อยที่ทยอยอพยพข้ามทะเลไปตั้งรกรากบนดินแดนใหม่แห่งนี้ ก็ไม่ได้ให้ความสำคัญต่อความผิด

พลาดนี้มากเท่าใดนัก เพราะดินแดนโลกใหม่ที่เขาค้นพบก็มีความอุดมสมบูรณ์เป็นอย่างมาก อีกทั้งยังได้ตั้งชื่อถิ่นแดนแรกที่ไปปักหลักตั้งถิ่นฐานที่ชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกของทวีปว่า “ดินแดนโคลัมเบีย” เพื่อเป็นระลึกถึงตัวเขาด้วย (หมายเหตุ : บริเวณดังกล่าวในทศวรรษต่อมา ก็ได้ถูกกำหนดเป็นมลรัฐเวอร์จิเนียและแมรีแลนด์ อันเป็นที่ตั้งของกรุง Washington D.C. เมืองหลวงของประเทศ ซึ่งคำว่า D.C. ก็คือ Distric of Columbia หรือตำบลหนึ่งของเขตแคว้นโคลัมเบียของโคลัมบัสนั่นเอง : ผู้เขียน)

นอกจากนั้นรัฐบาลกลางของประเทศสหรัฐอเมริกา ก็ยังยกย่องวีรกรรมของเขา โดยออกกฎหมายกำหนดให้วันจันทร์สัปดาห์ที่ ๒ ในเดือนตุลาคมของทุกปี เป็น “วันที่ระลึกโคลัมบัส” (Columbus Memorial Day) รวมทั้งมีการสร้างรูปปั้นของเขาในลักษณะอนุสาวรีย์ตามสถานที่สำคัญของมลรัฐต่าง ๆ มากมายหลายแห่ง แม้แต่ในประเทศสเปนก็ได้มีการสร้างอนุสาวรีย์เชิดชูเกียรติให้แก่ยอดกัปตันนักเดินเรือชาวเจนัวผู้นี้ ที่เมืองบาเซโลนา ในฐานะผู้ที่ได้บุกเบิกดินแดนโลกใหม่ให้สเปนได้ครอบครองดินแดนประเทศต่าง ๆ ในทวีปอเมริกากลางและอเมริกาใต้เกือบทั้งทวีปด้วย (ยกเว้นบราซิลประเทศเดียวที่ตกเป็นของโปรตุเกส : ผู้เขียน)

ภาพที่ ๑๒ อนุสาวรีย์เชิดชูเกียรติยศของโคลัมบัส ที่สเปนสร้างขึ้น ตั้งอยู่ที่เมือง Port Vell กรุงบาร์เซโลนา

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าโคลัมบัสจะได้รับการยกย่องจากคนทั้งโลก เป็นอย่างมากในช่วงเวลาหลายศตวรรษหลังจากนั้น แต่เขาก็ได้สร้าง “ตราบาป” อันฝังลึกในจิตใจของมวลมนุษยชาติของโลกมาตราบาปเท่าทุกวันนี้ (ที่ผู้เขียนได้ตั้งเป็นคำถามสำคัญไว้ตั้งแต่ตอนเริ่มเรื่อง) เพราะนักประวัติศาสตร์ชั้นนำของโลกต่างก็มีความเห็นสอดคล้องกันว่า เขาคือผู้ที่ถือได้ว่าเป็นสัญลักษณ์ของ “การเหยียดผิว-คำทาส และฆ่าล้างเผ่าพันธุ์” ที่เขาได้ริเริ่มและฝังรากไว้ในความรู้สึกส่วนลึกของชาวยุโรปผิวขาว ที่มีต่อชาวเกาะพื้นถิ่นหลายเผ่าพันธุ์ในทะเลแคริบเบียนและชาวพื้นเมืองในทวีปอเมริกาใต้ต่อมาจนถึงปัจจุบัน ถึงแม้ว่าปัจจุบันเรากำลังอยู่ในโลกที่เต็มไปด้วยอุดมการณ์แห่งเสรีภาพ แต่ก็ปฏิเสธไม่ได้ว่าปรากฏการณ์อันเป็นตราบาปในอดีตเหล่านั้นก็ยังไม่หมดไปโดยสิ้นเชิง

ชัดเจนที่สุดคือเมื่อไม่นานมานี้เอง ก็ได้เกิดปรากฏการณ์สะท้านโลกขึ้นมาอีกครั้ง เมื่อชายผิวดำที่ชื่อ จอร์จ ฟลอยด์ (George Floyd) ได้ถูกตำรวจผิวขาวใช้เชือกมัดที่คอจนขาดอากาศหายใจและสิ้นใจตายในที่เกิดเหตุที่กำลังมีการประท้วงเกี่ยวกับการเหยียดผิวในสหรัฐอเมริกา ทำให้เกิดกระแสต่อต้านอย่างรุนแรงแพร่กระจายขยายขอบเขตไปทั่วทั้งโลก (Black Life Matters)

คริสโตเฟอร์ โคลัมบัส นักเดินเรือระดับตำนานของโลก (ที่ได้กลับอย่างสบายในอ้อมกอดของพระเจ้ามาเป็นเวลากว่า ๕๐๐ ปี : ผู้เขียน) ก็มีอาการ “งานเข้า” ขึ้นมาอีกครั้ง เมื่อผู้ชุมนุมส่วนใหญ่ (ที่เข้าใจประวัติศาสตร์) พากันลงความเห็นว่ นี่คือการตราบาปของการ “เหยียดผิว คำทาส และฆ่าล้างเผ่าพันธุ์” ที่เขาได้สร้างไว้ในอดีตของการบุกเบิกอเมริกา และได้พากันระบายแค้น ด้วยการทำลายรูปปั้นและอนุสรณ์สถานที่ปรากฏอยู่ตามรัฐต่าง ๆ ทั่วประเทศ ทั้งรื้อถอนทำลาย ตัดคอทิ้งลากประจานตามท้องถนน หรือเอาไปถ่วงน้ำ-ทิ้งทะเล เป็นต้น

ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นกับอนุสาวรีย์ของโคลัมบัส จึงเป็นคดีเตือนใจอันเป็นตัวอย่างที่ดีที่สุด สำหรับบรรดาวีรบุรุษในสังคมโลกทั้งหลายว่า... ในยามที่ท่านกำลังรุ่งโรจน์เรื่องอำนาจนั้น ควรสังวรตัวเองให้จงดี อย่าได้ลุ่มหลงและเหิมเกริม ใช้อำนาจในทางที่ผิดทำนองคลองธรรม เพราะถึงแม้ว่าในช่วงแห่งความรุ่งโรจน์ของท่าน “**บาร์มี วีรกรรม**” ที่ท่านได้สร้างไว้จะสามารถปิดหูปิดตาชาวโลกในขณะนั้นได้ แต่กาลเวลาผ่านไปไม่ช้าก็เร็ว เมื่อวิบากกรรมตามมาทัน ตราบาปของท่านก็จะสะท้อนกลับมาทำลายวีรกรรม-ตำนาน ที่ท่านได้สร้างไว้ รวมทั้งอาจส่งผลกระทบต่อเนื่องไปยังลูกหลานของท่านด้วย

ทั้งหมดคือบทวิเคราะห์-เจาะลึก นักเดินเรือผู้ยิ่งใหญ่ในระดับตำนานของโลกจำนวน ๒ ท่าน ส่วนอีก ๔ ท่านที่เหลือจะได้นำเสนอในฉบับต่อไป

จบตอนที่ ๒
